

ПОРЯДОК ОРГАНІЗАЦІЇ ОХОРОНИ ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ТА БЕЗПЕКИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МАСОВИХ ЗАХОДІВ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

Потапов Денис Олександрович

курсант 3 курсу ФПФПКП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Кривулін Юрій Андрійович

курсант 3 курсу ФПФПКП

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

Науковий керівник: Плахотний Артем Павлович

старший викладач кафедри тактико-спеціальної підготовки, підполковник поліції

Дніпропетровський державний університет внутрішніх справ, Україна

***Анотація.** У статті досліджено питання щодо порядку організації охорони публічного порядку та безпеки під час проведення масових заходів. Ефективне функціонування правоохоронної системи незалежної України вимагає від керівництва Національної поліції України вивчення та впровадження позитивного досвіду роботи правоохоронних органів Європейських країн, зокрема у сфері охорони публічного порядку. Порядок організації охорони громадського порядку та безпеки поліцейськими під час проведення масових заходів є важливою складовою для забезпечення спокою, безпеки та правопорядку під час великих громадських подій. Зазвичай такі заходи включають масові заходи, такі як концерти, спортивні події, громадські мітинги та інші суспільні події. Організація ефективного контролю за громадським порядком та безпекою вимагає від поліції ретельного планування та координації дій.*

Постановка проблеми. Право на свободу зібрань є одним із фундаментальних прав людини, яке гарантує можливість мирних зібрань, проведення демонстрацій, святкування та інших заходів. Однак, реалізація цього права може бути непростим завданням для органів влади, зокрема поліції, яка відповідає за забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів. Удосконалення порядку організації охорони публічного порядку та безпеки під час проведення масових заходів є важливим завданням для забезпечення прав громадян на свободу зібрань та захисту публічної безпеки та порядку.

Аналіз досліджень цієї проблеми. Проблеми організації охорони публічного порядку та безпеки від час проведення масових заходів. Це, зокрема, роботи Г.А. Аванесова, В. В. Голіни, А. І. Долгової, І. М. Даньшина, О. М. Джузи, А. П. Закалюка, А. Ф. Зелінського, В. М. Кудрявцева, І. П. Лановенка, О. М. Литвака, І. К. Туркевич, В. І. Шакуна, Н.Д. Туз, М.О. Лиса та ін.

Метою цієї статті є визначення проблемних питань організації охорони публічного порядку та безпеки від час проведення масових заходів. Розгляд чинного законодавства, щодо відношення поліції до охорони публічного порядку. Переглянемо актуальність методів та принципів роботи поліцейських в таких ситуаціях.

Виклад основного матеріалу. Право людини на свободу щодо мирних зібрань, проведення рідного роду демонстрацій, вираження протесту, святкування,

вшанування і, загалом, для спільного висловлювання своїх поглядів є засадою функціонування демократичної та правової держави. Вказане право тісно пов'язане з іншими фундаментальними складовими демократії і плюралізму – свободою вираження поглядів та свободою об'єднань.

Право на свободу зібрань є одним із фундаментальних прав людини, яке гарантує можливість мирних зібрань, проведення демонстрацій, святкування та інших заходів. Однак, реалізація цього права може бути непростим завданням для органів влади, зокрема поліції, яка відповідає за забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів.

Відповідно до статті 39 Конституції України [1], громадяни мають право збиратися мирно, без зброї і проводити збори, мітинги, походи і демонстрації, про проведення яких завчасно сповіщаються органи виконавчої влади та місцевого самоврядування.

Однак, реалізація права на свободу зібрань, інколи, може виявитись непростим завданням для органів влади. Особливу складність це завдання становить для поліцейських, які несуть основну відповідальність за забезпечення можливості провести зібрання і разом із тим за недопущення непропорційного обмеження прав і свобод інших людей та підтримання публічного порядку та безпеки [2].

Ми повністю згодні з думкою Плахотного А.П. “Під час масових заходів поліцейські повинні діяти згідно законодавства України, але одночасно зберігати розуміння і повагу до прав та свобод громадян. Забезпечення публічної безпеки не повинно суперечити принципам демократії і громадянських свобод [3]”

Ускладнює виконання завдань поліції під час масових заходів відсутність належного правового регулювання відносин з організації та проведення таких заходів [4]. Інформація щодо конкретного проведення масового заходу доволі часто надходить до поліції не своєчасно, можливий варіант і взагалі перед самим початком його проведення або після початку його проведення, що не дозволяє зібрати чітку та потрібну інформацію про масовий захід, про кількість його учасників, прорахувати можливість виникнення різних ризиків для поліцейських для належного забезпечення публічного порядку та безпеки. У свою чергу відсутність належної оцінки ризиків впливає на якість планування відповідних дій поліції і, як наслідок, зумовлює іноді непропорційне залучення сил поліції до проведення масових заходів. Низький рівень мобільності поліцейських сил також призводить до їх надмірного залучення.

Забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів покладається на органи внутрішніх справ. Органи місцевого самоврядування також беруть участь у забезпеченні публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів у межах своїх повноважень.

Як зазначив Плахотний А.П. в своїй статті, що “В умовах воєнного стану пріоритетними завданнями будь-якого органу публічної влади є охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; забезпечення оборони держави, захисту безпеки населення та інтересів держави. З цією метою Верховна Рада України прийняла відповідні закони, які дозволяють органам державної влади ефективно виконувати свої завдання. Зокрема відповідно до Закону України «Про внесення змін до законів України «Про Національну поліцію» та «Про Дисциплінарний статут Національної поліції України» з метою оптимізації діяльності поліції, у тому числі під час дії воєнного стану», розширено повноваження поліцейських [6].”

Порядок організації охорони публічного порядку та безпеки під час проведення

масових заходів регулюється Наказом МВС України від 23.08.2018 року № 706 затверджено «Концепцію запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів» [5] та іншими нормативно-правовими актами.

Масові заходи – це «заходи громадсько-політичного, релігійного, спортивного, культурно-видовищного характеру за участю значної кількості громадян, що проводяться з нагоди відзначення офіційних (державних), професійних, релігійних свят, пам'ятних дат, а також за ініціативою політичних партій, рухів, громадських об'єднань, релігійних конфесій, громад, окремих громадян, спортивних організацій, закладів культури тощо. Як бачимо, характерні риси, крім участі значної кількості учасників, відсутні, решта ознак носить загальний характер.

Після отримання повідомлення про проведення масового заходу, орган внутрішніх справ проводить перевірку інформації, зазначеної в повідомленні, та приймає рішення про надання дозволу або відмову в наданні дозволу на проведення масового заходу.

У разі надання дозволу на проведення масового заходу, орган внутрішніх справ розробляє план заходів щодо забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масового заходу. План заходів погоджується з організатором масового заходу.

Під час проведення масового заходу, органи внутрішніх справ здійснюють заходи щодо забезпечення публічної безпеки та порядку, зокрема:

- здійснюють патрулювання місця проведення масового заходу;
- здійснюють контроль за дотриманням учасниками масового заходу вимог законодавства;
- запобігають виникненню та припиняють правопорушення, які можуть мати місце під час проведення масового заходу.

У разі порушення учасниками масового заходу вимог законодавства, органи внутрішніх справ можуть застосовувати заходи примусу, передбачені законом.

Таким чином, порядок організації охорони публічного порядку та безпеки під час проведення масових заходів спрямований на забезпечення реалізації права громадян на свободу зібрань та запобігання виникненню та припиненню правопорушень, які можуть мати місце під час проведення масових заходів.

Для забезпечення ефективного забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів необхідно вжити таких заходів:

- Надати поліції достатній час для підготовки до проведення масових заходів.
- Передбачити, що про проведення масових заходів необхідно завчасно повідомляти поліцію, а не органи виконавчої влади та органи місцевого самоврядування.
- Передбачити більш жорстку відповідальність учасників і організаторів масових заходів за порушення порядку їх проведення, зокрема кримінальну відповідальність.
- Розглянути питання створення підрозділів муніципальної поліції, які б могли брати участь у забезпеченні масових заходів.
- Більш активно залучати технічні засоби для документування ходу масових заходів.

Висновки. Порядок організації охорони громадського порядку та безпеки поліцейськими під час проведення масових заходів є важливою складовою для забезпечення спокою, безпеки та правопорядку під час великих громадських подій.

Зазвичай такі заходи включають масові заходи, такі як концерти, спортивні події, громадські мітинги та інші суспільні події. Організація ефективного контролю за громадським порядком та безпекою вимагає від поліції ретельного планування та координації дій.

Право на свободу зібрань є одним із фундаментальних прав людини, яке гарантує можливість мирних зібрань, проведення демонстрацій, святкування та інших заходів. Однак, реалізація цього права може бути непростим завданням для органів влади, зокрема поліції, яка відповідає за забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів.

Ускладнює виконання завдань поліції під час масових заходів відсутність належного правового регулювання відносин з організації та проведення таких заходів. Зокрема, інформація про проведення масового заходу часто надходить до поліції несвоєчасно, що ускладнює оцінку ризиків і планування відповідних дій.

Дотримання вищезазначених етапів дозволяє поліції ефективно забезпечити громадський порядок та безпеку під час проведення масових заходів, забезпечуючи захист прав та інтересів громадян.

Окремо варто відзначити, що право на свободу зібрань не є абсолютним і може бути обмежене законом в інтересах національної безпеки, публічної безпеки і порядку та з метою захисту прав і свобод інших людей. Однак, такі обмеження повинні бути пропорційними і не повинні перешкоджати реалізації права на свободу зібрань.

Список використаних джерел:

1. Конституція України : від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР : станом на 1 січ. 2020 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр#Text> (дата звернення: 23.11.2023).
2. Посібник «Права людини і забезпечення правопорядку під час публічних зібрань. Керівництво», опубліковано БДІПЛ ОБСЄ 2017р., ISBN 978-92-9234-959-2; - URL: www.osce.org/odihr.
3. Зікрач, Д. О., Плахотний, А. П. ДІЇ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ПІД ЧАС МАСОВИХ ЗАХОДІВ І В ОСОБЛИВИХ УМОВАХ ДІЯЛЬНОСТІ ПОЛІЦІЇ. "Modern problems of science, education and society" Київ, Україна. 2023. URK: <http://surl.li/nmjux>.
4. Туз, Н. Д., Лиса, М. О. ОХОРОНА ПУБЛІЧНОГО ПОРЯДКУ ТА БЕЗПЕКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИМИ ПІД ЧАС ПРОВЕДЕННЯ МИРНИХ. Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет Вченою радою Львівського державного університету внутрішніх справ, с. 333.
5. Наказ МВС України від 23.08.2018 року № 706 «Концепцію запровадження в діяльності органів та підрозділів Національної поліції України скандинавської моделі забезпечення публічної безпеки та порядку під час проведення масових заходів».
6. Бородавко, А.Ю, Котенко, Т.А, Плахотний, А.П. (2023). ЩОДО ОКРЕМИХ ПИТАНЬ РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ. Матеріали конференцій МЦНД, (17.11.2023; Івано-Франківськ, Україна), 105–109. URL: <https://archive.mcnd.org.ua/index.php/conference-proceeding/article/view/815>.